

Yhteistoimintaneuvottelut, talousarvio 2027

Ahall 07.09.2026 § 268
3123/01.00.03/2026

Valmistelija(t) Mari Antikainen, henkilöstöjohtaja
044 718 6401, mari.antikainen(at)pshyvinvointialue.fi
Janne Niemeläinen, hallintojohtaja
044 717 9460, janne.niemeläinen(at)pshyvinvointialue.fi

Päätös

Merkitään pöytäkirjaan, että:

- Juha Pitkänen, Minna Pellikka, Merja Rautiainen, Pia Hedman, Antti Hedman, Kari Janhonen, Eija Jestola, Kati Kantanen, Jussi Lampi, Janne Niemeläinen, Kirsi Solmari, Sami Remes, Jari Saarinen, Virpi Kauppinen ja Henna Räsänen ilmoittivat olevansa esteellisiä (HallL 28 § 1 kohta 1) ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 9.05 - 10.19
- Irja Sokka oli läsnä asian käsittelyn ajan klo 9.05 - 9.55
- Terhi Räsänen oli läsnä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan klo 9.05 - 10.17
- Adam Al-Sawad oli läsnä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan klo 9.05 - 10.19
- Henkilöstöjohtaja antoi katsauksen ja poistui ennen päätöksentekoa klo 10.15
- Riitta Raatikainen toimi pöytäkirjanpitäjänä.

Päätösehdotus hyväksyttin.

Esittelijä hyvinvointialuejohtaja

Päätösehdotus

Aluehallitus päättää: 1) vahvistaa yhteistoimintaneuvottelujen (10.6.-26.8.2026) neuvottelutuloksen ja 2) todeta, että neuvottelutulos on käsitelty yhteistoiminnallisesti yhteistoimintaelimessä 2.9.2026 ja 3) valtuuttaa hyvinvointialuejohtajan ja toimialajohdon toimeenpanemaan muutokset 8.9.2026 alkaen ja että toimeenpanossa edetään hallintosäännön osoittaman toimivallan mukaisessa järjestyksessä.

Ennakkovaikutusten arviointi

Alijäämän kattamisvelvoite hyvinvointialueiden järjestämislain 115 §.

Toimivallan peruste Hallintosääntö § 36

Liitteet ja oheisaineisto

Esityslistan liitteenä:

Esityslistan oheisaineistona:

Valmistelu

Aluehallitus päätti kokouksessaan 1.6.2026 käynnistää tuotannollisin ja taloudellisin perustein työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta annetun lain 4§:n 1-4 kohtien mukaiset neuvottelut henkilöstön edustajien kanssa talouden tasapainottamisen keinosta talousarviossa vuodelle 2027.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen talouden tasapainottamiseksi haettiin yhdessä henkilöstön ja henkilöstöjärjestöjen kanssa pysyviä ja kertaluonteisia säästöjä sekä rakenteellisia ja toiminnallisia muutoksia sekä uudistuksia, joilla on taloudellisesti säästävä pitkäaikainen vaikutus. Tästä johtuen toteutettiin henkilöstöjärjestöjen kanssa työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta annetun lain 4 § 1-4 kohtien mukaiset neuvottelut osana vuoden 2027 talousarviota lakisääteisesti. Neuvotteluja pidettiin yli kuuden viikon aikana ajalla 10.6. - 26.8.2026

Henkilöstömenojen osuus säästötavoitteesta oli 18,5 miljoonaa euroa, josta henkilöstön vähentämiseen kohdistuvat vaikutukset vastasivat enintään 300 htv.

Henkilöstöön vaikuttavia toimenpiteitä on käsiteltävä yhteistoimintamenettelyssä ennen varsinaisia päätöksiä. Koska talousarvioehdotus vuodelle 2027 voi sisältää henkilöstömenojen vähennyksiä tai muita toimenpiteitä, joiden toteuttaminen todennäköisesti aiheuttaisi irtisanomisia, osa-aikaistamia, lomautuksia tai heikennyksiä palvelussuhteiden ehdoissa, on tällaista talousarvioehdotusta valmistellessaan työnantajalla on velvollisuus käydä yhteistoimintamenettely.

Näiden neuvottelujen tarkoituksena oli antaa henkilöstölle mahdollisuus varhaisessa vaiheessa vaikuttaa talousarvioehdotukseen ja sen edellyttämiin toimenpiteisiin, joiden toteuttaminen aiheuttaisi yhteistoimintalain 4 § 1 momentin 4 kohdan mukaisia työvoiman vähentämistoimia.

Henkilöstö osallistui aktiivisesti säästöjen suunnitteluun sähköisen aloitelaatikon ja toimialojen yhteisökeskustelujen kautta. Lisäksi neuvotteluissa pilotoitiin ns. pientyöryhmätyöskentelyä pääluottamusedustajien toimiessa pientyöryhmien puheenjohtajina.

Yhteistoimintaneuvottelun neuvottelutulos on käsitelty yhteistoimintaelimessä 2.8.2026 yhteistoiminnallisesti.

Valmistelija(t)	Mari Antikainen, henkilöstöjohtaja 044 718 6401, mari.antikainen(at)pshyvinvointialue.fi Janne Niemeläinen puh. 044 717 9460, janne.niemelainen(at)pshyvinvointialue.fi
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä	hyvinvointialuejohtaja
Päätösehdotus	Aluehallitus päättää: 1. käynnistää Pohjois-Savon hyvinvointialueella lakisääteisen yhteistoimintaneuvottelun koko henkilöstöä koskien asiaselosteen mukaisesti osana talousarviovalmistelua vuodelle 2027 ja 2. antaa yhteistoimintalain mukaisen neuvottelukutsun talousarviosta 2027 henkilöstöjärjestöille 2.6.2026 siten, että neuvottelut käydään lakisääteisenä vähintään kuuden viikon aikana 10.6.2026 alkaen.
Ennakkovaikutusten arviointi	Alijäämän kattamisvelvoite hyvinvointialueiden järjestämislain 115 §.
Toimivallan peruste	Hallintosääntö § 36
Liitteet ja oheisaineisto	Esityslistan oheisaineistona neuvottelukutsu, neuvotteluteemat ja työllistämistä edistävä suunnitelma.
Valmistelu	Talousarviovalmistelu vuodelle 2027 Taloussuunnitelma on laadittava siten, että hyvinvointialueen talous on tasapainossa tai ylijäämäinen hyvinvointialueen rahoituslain mukaisesti. Hyvinvointialueen taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään kahden vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Aluevaltuuston linjauksen mukaan hyvinvointialueen alijäämät katetaan viimeistään vuoden 2029 tilinpäätöksessä. Pohjois-Savon hyvinvointialueen talousarvion raami annettiin 18.5.2026. Taloussuunnitelmassa hyväksytään hyvinvointialueen ja hyvinvointialuekonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet, joiden on toteutettava hyvinvointialuestrategiaa.

Henkilöstöön kohdentuvina talouden sopeuttamistoimina talousarviossa 2027 kohdentuu arviolta noin 18,5 miljoonaa euroa. Säästötavoite on niin mittava, että neuvottelujen ehdotetaan koskevan koko henkilöstöä.

Johtamisrakenteesta käynnistetään ja neuvotellaan yhteistoiminnallinen neuvottelu erikseen, joten ko. neuvottelun taloudelliset tavoitteet eivät ole tässä neuvottelussa mukana.

Pohjois-Savon hyvinvointialueella taloudellinen tilanne sekä toiminnan uudelleen organisoiminen ohjaavat siihen, että on tarvetta käynnistää yhteistoimintalain mukaiset tuotannolliset ja taloudelliset yhteistoimintaneuvottelut.

Yhteistoimintalain mukaan, jos hyvinvointialueen talousarvioehdotuksessa edellytetään sellaisia toimenpiteitä, joiden toteuttaminen todennäköisesti aiheuttaisi useita irtisanomisia, osa-aikaistamisia, lomautuksia taikka merkittäviä heikennyksiä palvelussuhteiden ehdoissa, toimenpiteitä on käsiteltävä yhteistoimintamenettelyssä ennen kuin aluehallitus tekee aluevaltuustolle lopullisen talousarvioehdotuksen.

Muutosten suunnittelussa huolehditaan siitä, että vaikutuksilla ei kuitenkaan vaarannettaisi asiakas- ja potilasturvallisuutta sekä huolehdittaisi asianmukaisesti lakisääteisestä palvelutuotannosta.

Yhteistoimintaneuvottelun tavoitteet vuodelle 2027

Yhteistoimintaneuvottelun yhteydessä tarkastellaan muun muassa seuraavia asioita:

- lähtövaihtuvuuden hyödyntäminen (eläköityminen, määräaikaiset, luonnollinen muu poistuma)
- irtisanomiset, osa-aikaistamiset ja lomautukset
- taloudellisuus- ja tuottavuusohjelma ja sen henkilöstövaikutukset
- rakenteelliset muutokset ja rakenneohjelmien vaikutukset ml. integraatiomuutokset ja automatisaatiomuutokset sekä muut mahdolliset henkilöstövaikutukset.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen talouden tasapainottamiseksi haetaan yhdessä henkilöstön ja henkilöstöjärjestöjen kanssa pitkävaikutteisia rakenteellisia ja toiminnallisia muutoksia sekä uudistuksia, joilla on taloudellisesti säästävä vaikutus.

Viranhaltijavalmisteluna esitetään käynnistettäväksi työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta annetun lain 4 § 1-4 kohtien mukaiset neuvottelut osana vuoden 2027 talousarviota henkilöstöjärjestöjen kanssa.